

Pokud pan ministr uvádí, že možnost vypovědět smlouvu o poskytování hrazené péče kterémukoli soukromému lékaři ze strany zdravotní pojišťovny je již nyní zakotvena v zákoně, podle právníků komory rozhodně není jisté, že tak může zdravotní pojišťovna učinit svévolně, libovolně a bezdůvodně. **Zákon totiž současně stanoví, že rámcová smlouva musí povinně obsahovat důvody pro vypovězení smlouvy.** Tyto důvody také rámcová smlouva kogentně stanoví. **Pokud by ovšem byla zrušena a s ní jak bylo navrhováno zrušeno i ustanovení o důvodech výpovědi, bylo by již nepochybné, že skutečně mohou zdravotní pojišťovny vypovědět soukromým lékařům smlouvy bezdůvodně, svévolně a libovolně.** Proto komora návrh novely podrobila ostré kritice, a jak se ukázalo, nejen komora.

Pan ministr uvádí, že judikatura „vrchních soudů“ již vícekrát rozhodla tak, že bezdůvodné výpovědi jsou platné i při současné právní úpravě. **Žádný judikát uveden nebyl.** Právníkům komory není žádný judikát (za judikát se v praxi považuje rozhodnutí zveřejněné v „poučné“ Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek) znám. Navíc v případě platnosti či neplatnosti výpovědi smlouvy není vůbec dána věcná příslušnost vrchních soudů. O žalobě na neplatnost výpovědi by rozhodoval okresní (v Praze obvodní) soud, o odvolání krajský (v Praze městský) soud a o případném dovolání Nejvyšší soud, o ústavní stížnosti eventuálně Ústavní soud. **Vrchní soudy by nebyly k takovému rozhodnutí kompetentní.**

Pokud nyní většina soukromých lékařů má uzavřenu smlouvu na dobu neurčitou, kterou lze tak jak je v ní výslovně uvedeno vypovědět jen z důvodů, které jsou v ní výslovně uvedeny, je otázkou, zda by bylo v souladu s ústavními principy demokratického právního státu, aby taková smlouva byla označena za neplatnou s tím, že zdravotní pojišťovna nemusí žádné výpovědní důvody respektovat a může smlouvy vypovídat svévolně a libovolně. Ústavní soud i Evropský soud pro lidská práva vícekrát zdůraznil zásadu „pacta sunt servanda – **smlouva se dodržuje!**

Je tedy otázkou, kdo uvádí lékaře v omyl.

Každopádně skutečnost, že Ministerstvo zdravotnictví ustoupilo od zamýšlené maligní novely zákona č. 48/1997 Sb., jak to aspoň bylo prezentováno na jednání zástupců poskytovatelů a ministerstva dne 23. září 2019 je třeba hodnotit pozitivně. Ještě pozitivěji bychom hodnotili, kdyby ministerstvo akceptovalo konzistentní návrh komory na novelu, která odstraní současný nejasný text zákona, který různí právníci mohou různě vykládat a postaví na jisto, že smlouvu se soukromým lékařem lze ukončit jen z výpovědních důvodů ve smlouvě uvedených.

JUDr. Jan Mach